

Marihuana a sport aneb proč a jak ovlivňuje výkon

Naposledy rozvířil debatu o užívání marihuany ve sportu pozitivní laboratorní nález karboxy – THC, což je metabolit marihuany u lukostřelce, reprezentanta nominovaného na LOH Pekingu. Vynořily se otázky, jak může tato droga ovlivnit výkon ve sportu, proč je na seznamu zakázaných látek a konečně i proč je sportovec omezován v něčem, co zkusil kde kdo.

Tzv. „kouření trávy“ je zřejmě skutečně úsměvným prohrěškem (jako např. podle MUDr. Pollerta, olympijského vítěze ve vodním slalomu) a společenskou zábavou části mladé populace. Sportovec je může rovněž být mladým člověkem, ale zájmovým zaměřením na soutěžní formu sportu, kterou si dobrovolně vybral, je vázán sportovními pravidly a je tak ve svobodném rozhodování do jisté míry omezován.

Pravidlo o zákazu užívání dopingových látek a metod je pravidlem, které platí ve sportu celosvětově. Kanabionidy (marihuana a hašiš) byly plošně pro všechna sportovní odvětví zakázány při sportovních soutěžích od roku 2004, do té doby byly zakázány pouze v ně-

kterých sportech podle rozhodnutí příslušné mezinárodní sportovní federace.

O tom, která látka bude na seznam zakázaných zařazena rozhoduje lékařská komise Světové antidopingové agentury podle předem stanovených kritérií. Kanabionidy nepatří do skupiny látek, které prokazatelně mají potenciál zvýšit sportovní výkon, ale kategorie látek, pro které platí, že představují skutečné nebo potenciální riziko pro zdraví sportovce a současně jejich užívání poškozuje ideu sportu.

Kanabionidy patří mezi drogy a zacházení s nimi je obecně upraveno zákonem č. 167/1998 Sb. o návykových látkách ve znění pozdějších předpisů. Samotná konzumace této drogy není přímo právně postížitelná, nicméně je zákonem omezena její dostupnost. Toto zařazení již samo o sobě je dostatečným argumentem k přístupu ke kanabionidům v prostředí sportu.

Účinnou látkou obsaženou v marihuan je opíát tetrahydrocannabinol (THC), který má silný psychoaktivní účinek. V kouřeném marihuaně je přibližně 1 až 3% THC. Po průchodu sliznicí dýcha-

cích cest nebo zažívacího traktu přetrvává působení této látky asi 4 – 5 hodin.

Odbourávání metabolitů závisí na množství konzumované THC a může probíhat delší dobu, proto se stopy vyloučeného THC mohou v moči objevit i po jednom měsíci výjimečně při velkém množství až po třech měsících.

Mechanismem působení je ovlivnění opiatových receptů centrálního nervového systému, jehož výsledkem jsou individuální psychické projevy vnímání a chování jedince. Jde hlavně o změnu emočních prožitků projevující se intenzivnějším vnímáním okolních věmů, pocity klidu, uvolnění, euforie a bezstarostnosti. Vjemy okolního světa mohou být také doprovázeny různými pocity tísně, strachu, pocitu ohrožení ústíci v agresivní chování.

Kanabionidy mohou ovlivnit většinu prováděných sportů a to převážně negativním způsobem. Především je omezeno vnímání a úsudek sportujícího jedince, který tak může nesprávně odhadnout a vyhodnotit různé situace v průběhu sportovního výkonu. Je narušena psychomo-

torická koordinace a jsou zpomaleny reakce nutné k okamžitému rozhodování, což může mít za následek zranění sportovce samého, ale možné ublížení na zdraví spoluhráčů nebo soupeřů. Podpora sportovního výkonu nebyla, až na výjimky při odbourávání stresů a zábran v některých sportech, všeobecně prokázána.

Uvedené charakteristiky a účinky této drogy na sportovce jsou dostatečným argumentem pro pochopení zákazu užívání kanabionidů při sportovních soutěžích. Protože se nedá přesně určit množství konzumované marihuany, které by způsobilo pozitivní dopingový nález, je stanovena tolerovaná hranice nálezů metabolitu a to 15 nanogramů na 1 mililitr moče v odebraném vzorku.

Pro sportovce proto platí, že když už podlehne pokušení vyzkoušet účinek této drogy, měl by to učinit tak, aby následky tohoto činu nezanechaly stopy v době, kdy se účastní sportovní soutěže. V každém případě však doporučuji, aby každý sportovec včas vzal na vědomí, že drogy i v té tzv. „lehké“ podobě do sportu nepatří.

Bulletin Antidopingového výboru ČR

Červen 2008

Antidopingový výbor ČR

Czech Anti-Doping Committee

Krok kupředu

Nejvíce dopingových kontrol v historii OH se uskuteční nadcházející měsíc v Aténách 2004 se navýší o dalších 900 do celkového počtu 4500.

Viceprezident MOV a olympijský vítěz v šermu Thomas Bach prohlásil: "Ve srovnání s Aténami i Turínem jsme udělali obrovský krok kupředu. Vývoj v používání dopingu pokračuje a my jsme na něj zareagovali."

Vystudovaný právník Bach rovněž věří ve fakt, že většina sportovců

na Hrách bude čistá. „A právě pro ně musíme zajistit, aby mohli věřit ve férovost soutěží.“

Soud za doping

Šestnáctého října se rozběhne soud s ruskou biatlonistkou Olgou Pylovou. Důvod? Použití dopingu, které je v Itálii zakázané.

Při ZOH v Turíně ji ve stříbrném závodě na 15 km našli v těle stimulant carphedon, což jí může stát až dvě roky ve vězení.

Premiéra v Pekingu

V průběhu LOH v Pekingu bude v

antidopingovém týmu komisařů a členů laboratoře pracovat na 150 lidí, včetně 20ti zahraničních expertů. Poprvé v historii se budou podílet např. na testech na růstový hormon nebo krevní transfúze.

Biologické pasy

Mezinárodní cyklistická unie přijala projekt biologických pasů jako součást boje proti dopingu.

Profesionálové teď mohou být potrestáni i za abnormální výkyvy, byť by se stále pohybovaly v povolených hranicích pro danou látku.

Drahý Landis

CAS potvrdil vyloučení Floyda Landise z Tour de France 2006 za doping i jeho dvoutletý trest. Tento případ se s náklady 100.000 dolarů stal nejdražším vůbec.

Prezident WADA John Fahey řekl: „Vytvořil agresivní kampaň proti antidopingovému hnutí a rozšiřoval nepravdivé informace, aby odlákal pozornost od jádra případu. Nyní se potvrdilo, že Landis porušil AD pravidla. Tento případ snad bude příkladem pro sportovce, kteří dopovali, ale stále to zapírají.“

Stopka hříšníkům

Nové pravidlo týkající se porušení antidopingových pravidel přijal v červnu na svém zasedání výkonný výbor Mezinárodního olympijského výboru.

Stanovuje, že pokud je sportovci udělen trest za porušení antidopingových pravidel ve výši minimálně šesti měsíců, nebude se sportovec smět zúčastnit následujících olympijských her (letních nebo zimních dle sportovní specializace), které se uskuteční po datu, ke kterému mu trest vyprší.

Statistika dopingových kontrol v ČR (červen 2008)

Sport	Při soutěži	Mimo soutěž	Celkový počet
atletika	11	3	14
baseball	12	0	12
basketbal	4	0	4
cyklistika	18	0	18
házená	8	0	8
inline hokej	8	0	8
kanoe - rychlost	5	0	5
lukostřelba	5	0	5
nohejbal	4	0	4
plavání	14	0	14
rugby	4	0	4
sportovní gymnastika	3	0	3
taekwondo WTF	5	0	5
triathlon	4	0	4
vodní pólo	7	0	7
zápas	5	0	5
Celkem sportů	16	1	16
CELKEM KONTROL	117	3	120

Pravidlo vešlo v platnost prvního července 2008 a platí pro všechny mezinárodní sportovní federace, národní olympijské výbory i organizátory LOH či ZOH.

Chcete pravidelně dostávat bulletin nebo si koupit náramek proti dopingu?

Zavolejte si o něj na
233 370 149 nebo
nám napište na
info@antidoping.cz.